

Vlaams
Parlement

vergadering **C178**
zittingsjaar 2016-2017

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

van 16 maart 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Herman Wynants aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de visienota van de Vlaamse Regering met betrekking tot het statuut vrijetijdswerk – 1473 (2016-2017)	3
VRAAG OM UITLEG van Bert Moyaers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het preventiebeleid rond hartfalen in de sport – 1534 (2016-2017)	9
VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de eventuele opname van de racketsport padel op de sporttakkenlijst en de rol van Padel Vlaanderen vzw – 1499 (2016-2017)	15

VRAAG OM UITLEG van Herman Wynants aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de visienota van de Vlaamse Regering met betrekking tot het statuut vrijetijdswerk – 1473 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Wynants heeft het woord.

Herman Wynants (N-VA): Voorzitter, minister, ik zei daarjuist dat gezondheid belangrijker is dan voetbal. De vraag die ik nu stel, lijkt me ook belangrijk, voor de sportwereld. Op 24 februari werd de visienota met betrekking tot het statuut van vrijetijdswerk – wij noemden dat ‘semiagorale arbeid’, maar in de titel is dat nu dus vrijetijdswerk geworden – principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering. Ik schets snel de geschiedenis.

Minister, in 2013 werd op uw vraag een overheidsopdracht toegewezen aan de faculteit Recht en Criminologie van de VUB om een voorstel uit te werken. Het concept, zoals uitgewerkt in het rapport van de VUB van 2013, werd onderschreven door de koepelorganisatie van de Vlaamse sportfederaties en het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk. Ook de Hoge Raad voor Vrijwilligers (HRV) benadrukte in zijn advies van 4 december 2015 de noodzaak van de realisatie van zo’n statuut. Ook in het Vlaamse regeerakkoord voor 2014-2019 werd, op pagina 141, het verdere overleg met de federale overheid over de uitwerking van dit statuut opgenomen: “Verder zal de Vlaamse Regering ook in overleg gaan met het federale niveau over het uitwerken van een nieuw statuut voor de sportbegeleider.”

In augustus 2016 werd een vervolgoopdracht gegund aan de VUB om haar vooronderzoek van 2013 gedetailleerd uit te werken en een praktisch implementeerbaar kader te schetsen. Op 6 februari werd dat goedgekeurd.

Het statuut wil de grijze zone tussen de reguliere arbeid en het vrijwilligerswerk oplossen. Minister, we hebben die uitleg van u gekregen over die 5000 euro per jaar die men dan kan verdienen, met die 15 euro per uur en dergelijke. Daar hebben we een duidelijke uitleg over gekregen. Toch heb ik nog enkele specifieke vragen. Hoe schat u eigenlijk zelf de impact in op deze sector, qua controle en dergelijke? Hoe ziet u dat verder? Hoe voorziet u in de opvolging van dit dossier via het overleg met uw federale collega’s? Er is natuurlijk ook uw collega die in de Franse Gemeenschapsregering bevoegd is voor het sportbeleid. Welke waarborgen werden ingebouwd in het voorstel van vrijetijdswerk, zodat enerzijds het echte vrijwilligerswerk niet zal worden uitgehold en er anderzijds geen concurrentie wordt gecreëerd met de reguliere arbeid?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijnheer Wynants, ik dank u voor de vraag. Ik ben er zelf echt van overtuigd dat het voorstel dat we hier hebben geformuleerd, voor veel sportclubs en ook veel sportbegeleiders eindelijk een oplossing biedt. We hebben ook hier in de commissie daar al vaak over gesproken in het verleden. Ik denk dat heel veel mensen hier wel weten dat er in de sportsector heel veel en al jaren vraag is naar een oplossing voor een vergoeding van de sportbegeleiders.

In de sportsector, en je zou kunnen zeggen bij uitbreiding in de bredere non-profitsector, zijn er personen die heel wat engagementen op zich nemen, engagementen die verder gaan dan vrijwilligerswerk, maar waarbij je niet kunt spreken van werknemers. Ze vertonen kenmerken van beide groepen, maar beschikken tot op vandaag niet over een aangepast rechtskader. Bij de omkadering en de werking van een sportclub zijn bepaalde competenties en kwalificaties nodig voor bepaalde jobs, maar ook een voortdurend engagement van mensen om op een

goede, kwaliteitsvolle en verantwoorde manier de training en de begeleiding te doen van de sporters.

Er was het advies van de HRV om een semiagoraal statuut uit te werken. Zoals u echter hebt begrepen, vond ik 'semiagoraal' een zeer weinig omvattend woord. Daarom heb ik er 'vrijtjdswerk' van gemaakt. Ook bij het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk was er duidelijk de vraag naar zo'n statuut. Dat, samen met de betrokkenheid van de sportsector bij de reeds verrichte werkzaamheden en de vele positieve reacties die ik ondertussen heb gekregen, sterken me in de overtuiging dat ik ter zake een juiste stap heb gezet.

Bij 'de Verenigde Verenigingen' werd mijn voorstel reeds een gesprekstema. Zij hebben daar zelfs een debat over georganiseerd, op 8 maart. Ook daar bleek de interesse bij zowel de sportsector als de ruime non-profitsector. Mijnheer Caron, u zult wel beamen dat mijn voorstel daar zeer veel steun genoot, niet alleen bij de aanwezigen, maar ook bij u, want u nam namens uw partij deel aan dat debat.

Er werd terecht de vraag naar de verdere werkzaamheden en contacten gesteld. Mijn collega's van de Franse en de Duitstalige Gemeenschap zijn in het verleden altijd op de hoogte gebracht van de stand van zaken, en ook nu heb ik hen geïnformeerd over de jongste stappen die zijn gezet. Ik heb hun met name de goed-gekeurde visienota overgemaakt.

Wat de federale collega's betreft, kan ik u meegeven dat de eerste contacten zijn gelegd. Gisteren, en dat is heet van de naald, is er een eerste gesprek geweest met het kabinet van collega De Block. Zij zijn in elk geval bereid om de invoering van het statuut te ondersteunen, en te bekijken hoe het zou kunnen worden geïmplementeerd. Uiteraard moeten andere collega's, zoals minister Van Overtveldt en minister Peeters, nog volgen.

Een van onze uitgangspunten is dat we erover willen waken dat dit derde stelsel geen negatieve invloed heeft op de bestaande stelsels, dus geen negatieve invloed op het vrijwilligerswerk, maar ook geen negatieve invloed op de reguliere arbeid. Daarom ook zeg ik altijd dat mijn voorstel alleen een voorstel voor de sportsector is, omdat men in die studies net is gaan bekijken hoe we ervoor kunnen zorgen dat er geen negatief effect is op het vrijwilligerswerk of de klassieke, bestaande reguliere arbeid. Wij hebben, met de studies die we hebben gedaan, voldoende veiligheidsmechanismes ingebouwd, meen ik.

De ingebouwde plafonds die u zelf hebt aangehaald voor het toegestane aantal uren en de maximale uur- en jaarvergoedingen zijn daar voorbeelden van. Die plafonds zijn bescheiden gebleven, maar dat is net nodig, omdat we ervan uitgaan dat geldgewin niet het uitgangspunt mag zijn. Er is een maximum van 500 uur per jaar, een maximale regeling van 15 euro per uur en een maximale jaarvergoeding van 5000 euro. Voor wie kan rekenen, dat betekent dat diegenen die 15 euro krijgen, niet het volledige pakket van 500 uur kunnen doen. Dan is het dus wat minder. Daar heb je eigenlijk een goede combinatie. Als je van 5000 euro per jaar netto 4125 euro per jaar kunt overhouden, dan denk ik dat je voor zo'n bedrag je reguliere job niet kunt laten staan. Uit overleg met de sector blijkt echter dat dat wel ruim voldoende is om de huidige situatie in het veld te kunnen ondervangen. Met het oog op het beschermen van reguliere arbeid bevelen de onderzoekers aan om de combinatie van het statuut van vrijtjdswerk tijdens de duur van de gesloten overeenkomst met de hoedanigheid van werknemer, zelfstandige of ambtenaar binnen dezelfde organisatie uit te sluiten. Het lijkt me heel duidelijk dat ook dat ervoor zorgt dat het ene het andere niet vervangt.

Het statuut van vrijtjdswerk mag binnen dezelfde organisatie in eenzelfde periode ook niet worden gecombineerd met het statuut van vrijwilliger, in die zin dat men geen bijkomende vrijwilligersvergoeding mag krijgen. Je mag natuurlijk gratis

vrijwilliger zijn. Ik zal het anders zeggen: je mag vrijetijdswerk doen en daarna gratis nog een uurtje in de bar tappen. Dat is iets anders. Het wordt aanbevolen om de combinatie van vrijwilligerswerk en vrijetijdswerk in eenzelfde periode wél toe te laten als de sportbegeleiding wordt verricht voor een andere organisatie, maar dus niet binnen dezelfde organisatie. Het zou ook mogelijk moeten zijn om binnen dezelfde organisatie het statuut van vrijwilliger te laten volgen door het statuut van vrijetijdswerk. Iemand die bijvoorbeeld is gestart als trainer-vrijwilliger, kan na afloop van die overeenkomst dan overschakelen op vrijetijdswerk, bijvoorbeeld als gevolg van het volgen van een opleiding bij de Vlaamse Trainersschool.

Een omgekeerd scenario, waarbij een overeenkomst inzake vrijetijdswerk na afloop wordt gevolgd door vrijwilligerswerk, zou eveneens mogelijk moeten zijn, ook binnen eenzelfde sportorganisatie. Zo kun je toch een beetje een soepele overgang hebben van het ene naar het andere.

Om het risico op het uithollen van het vrijwilligerswerk te vermijden, hebben de onderzoekers bewust gekozen voor een alternatieve fiscale regeling voor het vrijetijdswerk, waar reeds van bij de eerste euro wordt belast. Ook het feit dat je pas vrijetijdswerker kunt worden als je al een reguliere job hebt, speelt mee in die filosofie.

Het personele toepassingsgebied wordt beperkt tot wie welbepaalde, limitatief opgesomde sportbegeleidingsactiviteiten verricht, waarbij de focus ligt op de maatschappelijke en sociale meerwaarde daarvan. Ook dat moet verhinderen dat vrijetijdswerk wordt uitgehouden. Laat me immers heel duidelijk zijn: vrijetijdswerk komt niet in de plaats van vrijwilligerswerk. Dat is niet de bedoeling. Dit geldt heel duidelijk voor sporttrainers, sportlesgevers, sportcoaches, jeugd sportcoördinatoren, sportscheidsrechters, juryleden en stewards. Die moeten echter niet automatisch vrijetijdswerker worden. Dat wil overigens niet zeggen dat er in de sport geen beroep meer kan worden gedaan op vrijwilligerswerk, zelfs in die jobs.

Collega's, we hebben in dit dossier reeds een aantal belangrijke stappen gezet. We hebben daar lang en hard aan gewerkt. We hebben alle mogelijke paden onderzocht om tot dit voorstel te komen. Ik zal er ook verder naar streven om dit nu te realiseren met de federale collega's.

De voorzitter: De heer Wynants heeft het woord.

Herman Wynants (N-VA): Minister, bedankt voor uw inzet. Ik denk dat iedereen hier al weet hoe snel het altijd moet gaan, maar dat het altijd zeer moeilijk is om iets te realiseren, omdat je veel tegenkanting hebt.

Ik heb nog een kleine vraag, misschien een vervelende vraag. U had het daarjuist over een vrijwilliger die lessen gaat volgen, om dan eventueel over te schakelen naar vrijetijdswerk. Als hij lessen gaat volgen, telt dat mee voor dat vrijetijdswerk?

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is inderdaad positief dat de denkoefening inzake vrijetijdswerk is uitgebreid naar andere sectoren en niet beperkt is gebleven tot het domein van de sport.

Ik heb twee concrete vragen. Federaal wordt er bijkomend onderzoek besteld bij de VUB. Ik denk dat dat pas na het zomerreces zal worden opgeleverd. Wat is de impact van die studie op de uitvoering van die visienota quater, uiteraard dan vooral op de timing? In hoeverre hebt u overleg met de Franse Gemeenschapsregering en wat is haar positie?

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Ik heb een klein vraagje. Een paar weken geleden heb ik de nota ook eens doorgenomen. Wat me opviel, is dat, als het van de Vlaamse Regering zou afhangen, er zou worden gevraagd dat de mensen die vrijetijdswerk gaan doen, daarnaast een reguliere job hebben, of een pensioen enzovoort. Ik denk dat dat niet exhaustief was. Ik vroeg me dan toch meteen af hoe het dan zit met studenten, omdat je vooral net in de sport heel wat jonge mensen hebt die student zijn en daarbuiten nog trainer in de plaatselijke voetbalclub enzovoort. Is er gedacht aan de studenten?

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

Lionel Bajart (Open Vld): Voorzitter, minister, hoewel de sportsector natuurlijk een van de sectoren is waar het vrijetijdsstatuut zou kunnen helpen, is dat natuurlijk niet de enige sector. U hebt dat aangehaald. Er is de cultuursector, de jeugdsector, de welzijnssector. Ik weet natuurlijk dat u consistent de grijze zone tussen vrije tijd en arbeid wilt aanpakken, dat u dat zo goed mogelijk wilt invullen. U hebt ook aangehaald dat het niet enkel gaat over de sportsector, maar misschien is het me wat ontgaan hoe men dat dan gaat aanpakken om die andere sectoren daar toch zo veel mogelijk bij te betrekken.

Het zou immers een gemiste kans zijn om naar de federale overheid te gaan alvorens dit duidelijk is.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp-a): Minister, ik ken persoonlijk ook wel een aantal mensen voor wie die maatregel nu van toepassing zal zijn. De reacties daarop zijn natuurlijk altijd wel een beetje verdeeld. Sommigen hebben dan een negatieve reactie, zo van 'nu gaan ze het beetje geld dat we nog voor onze hobby krijgen, ook nog afpakken'. Ik ben het daar echter niet mee eens. Ik vind het absoluut heel positief dat er ook werk is gemaakt van een statuut dat die grijze zone tussen die reguliere arbeid en dat vrijwilligerswerk nu gaat invullen. Bovendien lijkt de belasting die men daarop zou willen laten doorvoeren, me ook meer dan redelijk.

Als ik het goed heb begrepen, is dat een vergoeding voor vrijetijdswerk die uitsluitend bedoeld is voor sportbegeleiders. Denkt u dat het misschien ook zinvol kan zijn om die maatregel algemeen toe te passen binnen die sportsector, bijvoorbeeld ook voor sportbeoefenaars?

Bart Caron (Groen): Ik wil me ook graag nog even aansluiten, omdat ik zelf op dat bewuste debat ook in het panel zat, en op die manier de materie goed heb geleerd.

Ik wil eerst eens een politieke opmerking maken. Ik wil een citaatje voorlezen uit het programma van Groen van 2014. Wij stelden daarin geen vragende partij te zijn om het plafond voor de vergoedingen in het kader van het vrijwilligerswerk op te trekken. Ik citeer: "Discussies over (...) toepassingen in de semi-atorale sfeer moeten buiten de context van de vrijwilligerswet worden gevoerd." We hadden het over een correcte en behoorlijke vergoeding van sportbegeleiders en een eenduidig statuut. We hebben pleitten ook voor "een adequate aanpak van het zwartwerk via een aangepast fiscaal regime met een bevrijdende voorheffing zoals in de auteursrechten." Ik ga daar straks nog iets over zeggen. Daar bestaat dat ook. We stelden ook dat een eenmalige bevrijdende belastingheffing van 15 procent heel veel problemen zou kunnen oplossen.

Minister, dat is bijna een kopie van het veel beter uitgewerkte statuut van uw diensten. Ik wil maar zeggen dat dat bij ons ook in het hoofdstuk over cultuur stond, als het ging over dirigenten van koren of van harmonieorkesten, over regisseurs in het theater. Dat is dus vooral in de sfeer van de amateurkunsten, maar het ging ook over sprekers in het sociaal-cultureel werk, een thematiek die

veel voorkomt. Ik meen dat er tijdens dat debat een zeer grote consensus was op basis van het voorstel dat u doet. Noch wij, noch uw partij zijn de enigen die daar al over hebben nagedacht. Er was overigens iemand van het kabinet-De Block die meteen over de fiscale zorgen begon, alsof er veel geld verloren zou gaan voor de overheid met de invoering van dat semiagoraal statuut. Ik heb er een halve persiflage van gemaakt, in alle eerlijkheid, maar ik denk eerlijk gezegd dat de federale staat daar geld aan gaat verdienen. Zoals ik daarnet zei, gebeurt immers heel veel in de grijze tot donkergrijze en pikzwarte zone. We kennen Vlaanderen. Er zijn ook geen alternatieven daarvoor. Dat is het sterke. Mensen kunnen het bijna niet correct doen zonder in problemen te verzeilen met hun andere statuut als loontrekkende of zelfstandige. Er zijn allerlei fiscale problemen waar clubs en verenigingen dan het slachtoffer van zijn. Laten we alstublieft de mist doen optrekken, met een helder statuut.

Voor wie daarnet ook daarover iets heeft gezegd, wil ik zeggen dat zowel Lode Grossen van de Vlaamse Sportfederatie (VSF) als Lien Verwaeren van het Forum voor Amateurkunsten dat mee heeft ingeleid, en dat er zowel tijdens het debat als achteraf een absolute unanimititeit bleek te zijn, zowel in de sportsector als in de cultuursector, om zo'n statuut in te voeren. Eindelijk duidelijkheid, helderheid. Er is daarbij inderdaad sprake van plafonds, opdat men vanonder niet zou raken aan de vrijwilligersregeling en vanboven niet aan de normale arbeidsrechtelijke statuten die bestaan. Minister, ik ben dus echt mee pleitbezorger om dit te doen. Natuurlijk, u bent niet helemaal bevoegd, u kunt het alleen maar voorstellen, maar veel leden hier hebben toch enige betrokkenheid bij de federale regeringspartijen, dus ik zou zeggen 'go for it'. Ik denk dat onze sectoren er allemaal belang bij hebben dat dat zo snel mogelijk gebeurt, en op die manier kunnen we ook de vrijwilligersregeling en -wetgeving zuiver houden. Het is inderdaad ook waar dat het kabinet van minister De Block enige terughoudendheid heeft laten merken ten aanzien van de verbreding. Het is duidelijk dat men in eerste instantie met een beperktere sector zou willen beginnen, om te kijken naar de effecten, dat men dat niet meteen voor heel het vrijetijdswerk wil doen. Men ging ook aanvullend onderzoek bestellen bij de VUB, tegen de zomer, om die verbreding, maar ook de arbeidsrechtelijke statuten en de effecten daarop in kaart te brengen.

Daar maakt men zich toch ook wel wat zorgen over. Ik geef dat maar mee. Minister, ik denk dat mijn informatie klopt, maar uw medewerker Brecht De Vos was aanwezig, en die kan u en ons allemaal nog beter informeren.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik geef een paar reacties. Vrijetijdswerk geldt alleen voor het uitoefenen van bepaalde functies. Als we dat opnieuw gaan verruimen, dan belanden we in de discussie of het dat is of niet. Ik geef een voorbeeld. Als je coach bent, dan krijg je dat voor elk uur dat je coach bent. Dan mag je daarnaast nog gratis tappen, maar tappen is geen element van vrijetijdswerk. Ik denk dat we de zaken zuiver moeten houden. Dus, wat opleiding betreft, om een incentive te geven aan een vrijwilliger die een opleiding in de trainersschool gaat volgen, zou het kunnen dat we hem na de trainersschool en zes maanden – bijvoorbeeld – het statuut van vrijetijdswerker geven. Dat is de filosofie.

Mijnheer Poschet, dan is er dat bijkomend onderzoek. Het is goed dat de heer Caron het zei, want ik heb het niet van Brecht gehoord, wellicht omdat hij paar dagen geleden vader is geworden. Ik wil wat dieper ingaan op die verbreding. Wat ik vraag, is: laat ons starten met vrijetijdswerk. Wij hebben de nodige studies gedaan, twee keer. We hebben een studie gedaan in de vorige legislatuur. We hebben het helemaal laten uitwerken. Idealiter zou elke sector die dat wil doen, dat eigenlijk zelf moeten doen. Men zou zelf moeten afbakenen voor welke functies men dat wel of niet wil doen.

Dat is het eerste. Vervolgens moet men bekijken wat voor die sector goed is qua uurloon, qua maximaal aantal uren en qua maximumbedrag per jaar, om niet in de situatie te zijn dat dit in de plaats komt van het werknemersstatuut, het klassieke, reguliere arbeidsstatuut, of van het vrijwilligersstatuut. Wij zijn daar drie jaar mee bezig geweest. Ik denk dat anderen daar nu van kunnen 'profiteren', maar in dezen is het belangrijk dat er een minimaal basisonderzoek is, een bevraging van de sector, dat er eensgezindheid en een draagvlak daarvoor bij de sector komt. Als immers de dag komt dat dat vrijetijdswerk bijvoorbeeld het vrijwilligerswerk gaat verdringen, dan zijn we verkeerd bezig, dan wordt de sector veel te duur. Dit kun je dus alleen doen als je de oefening doet die wij ook hebben gedaan. Daarom blijft mijn voorstel: laten we beginnen met sport. Het draagvlak is er. De afbakening is gebeurd.

Wat de verdringingseffecten betreft, ben ik het niet eens met diegenen die zich afvragen of men hun vrije tijd ook nog eens gaat belasten. Neen, natuurlijk niet. Mijnheer Moyaers, u zei dat ook. Als je vrijwilliger bent en een onkostenvergoeding krijgt, dan ben je vrijwilliger met een onkostenvergoeding, maar dat gaat over iets anders dan wat we hier doen. Uw reactie in dezen is heel juist en is ook de mijne. Als dat bijkomend onderzoek, zoals de heer Caron zei, onder meer gaat over die verbreding en het arbeidsrechtelijk statuut, dan is dat prima. Nu, dat statuut zelf hebben we wel bekeken. De belasting op diverse inkomsten is een bestaande fiscale regeling. We zijn dus gewoon blijven werken met een bestaande regeling in de fiscaliteit. De aftrek voor onkosten van 30 procent bestaat inderdaad al. Er moet dus geen nieuwe regeling zijn.

De collega's van de Franse en de Duitstalige Gemeenschap zijn in het verleden altijd mee gevolgd. Uiteraard heb ik pas nu de jongste visietekst overgemaakt, maar in het verleden zaten ze mee op de lijn dat dit nuttig en zinvol is. Ik verwacht ter zake eerlijk gezegd ook echt geen tegenstand wat de federale overheid betreft.

Mevrouw Brouwers, waarom studenten niet? Studenten hebben natuurlijk een heel goed statuut, namelijk de studentenjob. Die geeft mogelijkheden voor studenten qua vrijetijdswerk. Het zou raar zijn dat we dat nu zouden doen verplaatsen, terwijl er bij een studentenjob geen belastingen, noch RSZ moeten worden betaald. Neen, de filosofie is: je hebt al belastingen betaald en je hebt al een RSZ-statuuut, en als je dat hebt, dan kom je hiervoor in aanmerking. Studenten voldoen daar niet aan, maar ik vind dat niet zo erg, want zij hebben andere mogelijkheden. Een club die een student wil inschakelen, doet dan een beroep op de studentenjob. Ik denk dat dat ondertussen veel beter gereguleerd is: geen RSZ én geen belastingen, de kinderbijslag blijft behouden. Als ik dat erbij neem, dan zitten we weer in een héél andere situatie, en dan moet dat alles worden geregulariseerd, wat veel moeilijker is. Laat dat dus zoals het is, en dit is voor andere situaties.

Mijnheer Moyaers, ik dank zeker ook u voor de ondersteuning. Ik heb ook zo één negatieve reactie gehad, zo van 'je gaat toch niet mijn vrijwilligerswerk nu nog belasten'. Neen, daarover gaat het niet. Het gaat over iets anders.

De sportbeoefenaars komen niet in aanmerking, omdat je daar daadwerkelijk steeds meer de situatie zou kunnen hebben dat er enige verdringing is. Ofwel krijgen ze een onkostenvergoeding ofwel hebben ze een statuut als zelfstandige, zelfstandige in bijberoep of andere statuten. We doelen hier echter niet op iemand die elke week wordt vergoed voor zijn sportprestatie. Je moet een volwaardige job hebben. Ik denk dat je met 4125 euro per jaar ook niet toekomt. *(Opmerkingen van Bert Moyaers)*

Ja, maar zelfs dan. Dan moet je het doen voor het plezier, bij wijze van spreken. Daarom hebben we dat niet gedaan. Dat is ook altijd in overleg met de sector

geweest. Zoals de heer Caron heeft gezegd, ik denk dat ons voorstel echt mee door de sector wordt gedragen.

Bart Caron (Groen): Ik denk dat dat onderzoek van de VUB overigens ook te maken heeft met Dimona (Déclaration Immédiate/Onmiddellijke Aangifte). Er is de afstemming met die aangifte en de vraag hoe men ter zake organisatorisch een en ander zou kunnen regelen.

Minister Philippe Muyters: Het is goed dat de federale collega's zich daar mee achter willen scharen. Mijnheer Bajart, ik denk ook dat ik daarjuist uw vragen al heb besproken. Mijnheer Caron, ik steun uw oproep: ik hoop echt dat men daar federaal ook achter wil staan. Er werd verwezen naar de culturele sector. Ik wil het zo zeggen. Vandaag heb je het huis van de reguliere arbeid en heb je het huis van het vrijwilligerswerk, en daartussen heb je wat koterijen, uitzonderingen hier en uitzonderingen daar. Wel, als we nu het vrijetijdswerk als derde huis zouden hebben, dan kunnen de koterijen worden opgeheven en binnen het vrijetijdshuis worden ingebracht. Ik denk dan bijvoorbeeld aan de vrijwillige brandweer, aan vrijwillig ambulanciers enzovoort. Misschien kan dat ook daar, maar opnieuw, laat elke sector het waar en hoe onderzoeken, zodat de twee verdringen niet gebeuren.

De voorzitter: De heer Wynants heeft het woord.

Herman Wynants (N-VA): Mijnheer Caron, ik moet u ook bedanken omdat dat in uw programma voor 2014 stond, maar als je bekijkt wat wij hebben gezegd, dan staat dat statuut er bij ons ook in, en onze minister heeft er niet alleen aan gedacht, hij heeft het ook aangedurfd om dat te doen.

Bart Caron (Groen): Het is waar. Dat mag worden gezegd. Alleen, wij hebben niet meteen zo'n kabinet. (*Gelach*)

Ik denk dat dit breed wordt gedragen. Ik zal niet snel met bloemen zonder potten gooien naar de meerderheid. Ik heb het in dezen gedaan. Minister, ik heb het ook publiek gedaan in het debat, omdat wij ook al jaren vragende partij zijn, maar u bent wel de eerste minister die die regeling ook heeft onderzocht en uitgewerkt, en die ook de stappen zet ten aanzien van de federale overheid om dit te realiseren. Dat is in ieder geval een feit.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bert Moyaers aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het preventiebeleid rond hartfalen in de sport – 1534 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp·a): Minister, sporten maakt ons fitter, levert meer gezonde levensjaren op en garandeert extra levenskwaliteit, zo leert de website van Vlaanderen ons. Eigenlijk weten we dat ook wel. Dat sporten gezond is, staat natuurlijk buiten kijf, maar de voorbije weken waren er jammer genoeg ook enkele krantenkoppen die ons eraan herinnerden hoe belangrijk het is om voldoende aandacht te hebben voor veilig en verantwoord sporten.

Zo stierf op zaterdag 27 februari in Maasmechelen een vader van drie kinderen na 40 minuten voetballen in een veteranenmatch. Hoewel de hulpdiensten onmiddellijk ter plaatse waren, kwam toch alle hulp te laat. Een week later stuurde een 27-jarige voetballer van de West-Vlaamse voetbalploeg VV Aartrijke vlak voor de rust

neer. Hij kreeg een hartstilstand, maar overleefde dankzij de alerte scheidsrechter die meteen de reanimatie inzette. Volgens de spoedarts die ter plaatse kwam, zou zelfs een interventie met de helikopter te laat gekomen zijn.

Inhoudelijk zijn dat twee zeer vergelijkbare gevallen, maar helaas voor beide voetballers niet met eenzelfde gunstige afloop. Het grote verschil? Een scheidsrechter die gelukkig een EHBO-cursus van een achttal uurtjes bij de Voetbalbond had gevolgd en dus snel en gepast kon ingrijpen. Cardiologen stellen dat de snelheid van reageren bij dergelijke gebeurtenissen van cruciaal belang is. Als je moet wachten op de hulpdiensten, is het vaak al te laat. Zij pleiten daarom voor een ruime verspreiding van defibrillatoren en verwijzen daarbij naar de rol van de overheid.

Minister, welke rol ziet u als minister van Sport voor de Vlaamse overheid weggelegd inzake preventie rond hartfalen in de sport? Bent u van plan om naar aanleiding van de actualiteit en het feit dat deze problematiek regelmatig opnieuw opduikt bijkomende acties te ondernemen?

Naar ik heb begrepen, zijn defibrillatoren in de centra van Sport Vlaanderen verplicht aanwezig. Aangezien deze centra meestal verschillende deelaccommodaties omvatten, al dan niet geografisch verspreid, bestaan er criteria waarmee bij de plaatsing ervan rekening wordt gehouden? Bezit het personeel van deze centra en de al dan niet occasionele lesgevers voldoende kennis om deze defibrillatoren te gebruiken?

Bent u op de hoogte van de situatie inzake de aanwezigheid van defibrillatoren in andere sportaccommodaties, bijvoorbeeld in die van gemeentebesturen? Kan Sport Vlaanderen, al dan niet in samenwerking met derden, geen website of mobiele applicatie ontwikkelen met daarop een overzicht van alle defibrillatoren in Vlaanderen teneinde in noodsituaties kostbare tijd te winnen?

In het artikel met een positieve afloop is er sprake van een scheidsrechter die via de Voetbalbond een EHBO-cursus heeft gevolgd. Is dit een verplicht onderdeel van de opleiding tot voetbalscheidsrechter? Geldt dit voor alle scheidsrechtersopleidingen die door erkende sportfederaties worden aangeboden?

In hoeverre en op welke manier wordt de problematiek rond hartfalen en de werking van defibrillatoren in EHBO-cursussen en andere cursussen van de Vlaamse Trainersschool geïmplementeerd? Bestaat dit onderdeel enkel uit een theoretisch luik, of is er ook in een praktijkgedeelte voorzien?

Indien deze EHBO-cursussen wel degelijk in de scheidsrechters- en trainersopleidingen zijn opgenomen, volstaat het dan om die eenmalig te volgen of is er in een zekere herhaling om de zoveel tijd voorzien, zodat diegenen die de cursus gevolgd hebben deze ook in de praktijk kunnen en durven blijven omzetten?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Moyaers, u hebt de vraag verstandig gesteld. We hebben hier al honderden vragen gehad over hetzelfde onderwerp. In een vorige vraag heb ik ooit aan een lid gewoon de nummertjes opgesomd van alle antwoorden van schriftelijke vragen, vragen om uitleg en actuele vragen. Ik heb toen gezegd dat als er daarna nog vragen waren, die persoon nog eens mocht terugkomen. U bent gekomen met vragen waar ik op moet en zal reageren, want dit is een belangrijke kwestie.

Ik wil beginnen met een algemene opmerking. We krijgen de laatste weken wel wat berichten die ons doen afvragen of het wel allemaal zo gezond is en of we wel goed bezig zijn. Ik wil eerst duidelijk stellen dat wie sport, gezonder is dan wie niet sport. Dat is een belangrijk uitgangspunt. Als we drempels invoeren in

de sport, dan moeten we dat verstandig doen. Als het resultaat daarvan is dat meer mensen niet gaan sporten, dan zijn we verkeerd bezig.

Veilig sporten is een pijler van mijn sportbeleid. Er is daar een decreet over. Uw vraag geeft mij nog eens de kans om de verschillende preventieve initiatieven weer te geven. Ik zal ze niet allemaal vernoemen, maar me beperken tot vijf. Er is het decreet inzake gezond en ethisch sporten van 2013, dat het kader biedt voor een verantwoord en stimulerend beleid inzake gezond sporten. Er is het erkennen en subsidiëren van de Vlaamse Vereniging voor Sportgeneeskunde (VVS) om de Vlaamse sportsector te ondersteunen. We subsidiëren die om ervoor te zorgen dat elke federatie de kans krijgt om op hen een beroep te doen en vragen te stellen, bijvoorbeeld inzake koppen in het voetbal, en om samen een plan uit te werken. Er is verder de ontwikkeling van de Vlaamse Aanbeveling Sportmedisch Onderzoek (VASO) en de daarbij horende website inzake sportkeuring, die sporters adviseert over de wenselijkheid van een preventieve sportmedische keuring. Het is van voor uw tijd in deze commissie, maar ik heb altijd het volgende voorbeeld gegeven: toen ik weer aan veldvoetbal ging doen, moest de dokter mij een keuring geven. Ik moest tien keer pompen, hij mat mijn hartslag ervoor en erna en nam mijn bloeddruk. Toen mocht ik weer gaan 'sjotten'. We hebben op dat vlak een enorme evolutie doorgemaakt in functie van de intensiteit, de leeftijd en de aard van de sport. Er is een sportmedische keuring in verschillende gradaties: startend vanop de website naar artsen die specifiek die stappen kunnen zetten om te kijken wat er kan en niet kan en om aan preventie te doen, inclusief op het vlak van hartprestaties. Een ander initiatief is de subsidiëring van het project 'Reanimeren en defibrilleren voor sportclubs'. In 2014 en 2015 hebben we met het Rode Kruis Vlaanderen dit project opgezet. Via dit project werd in 225 sportclubs een 3 uur durende opleiding reanimeren en defibrilleren gegeven aan minstens 10 clubmedewerkers per opleiding. Dat betekent eigenlijk dat we meer dan 2000 man hebben opgeleid in defibrilleren en reanimeren. Binnen het project 'Hartveilig' van het Rode Kruis Vlaanderen is er ook specifieke aandacht voor sportclubs, onder de titel 'Deze sportclub is Hartveilig'. Een laatste initiatief is de ontwikkeling van de website Gezond sporten, waar iedereen nuttige informatie over gezond sporten kan vinden. Soms zijn mensen wel 'willing' en bereid om te zoeken, maar weten ze niet waar te kijken. Wel, dat kan op onze website.

Uiteraard is elk incident er een te veel. Toch is dit een heel delicate materie waarbij de oplossing niet zo eenvoudig is. Onder artsen en wetenschappers is er wereldwijd veel discussie over de manier waarop sportgerelateerd hartfalen kan worden beperkt. We hebben die ook hier in het verleden vaak gevoerd. Het rapport 'Moeten jonge sporters een hartscreening ondergaan?' van het Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE) uit 2015 beveelt bijvoorbeeld geen cardiovasculaire sportscreening aan voor jonge niet-professionele sporters tussen 14 en 34 jaar. Er zijn immers onvoldoende elementen om aan te nemen dat de balans tussen de voordelen en de nadelen van een dergelijke screening gunstig is.

Daarnaast heeft de Vereniging voor Sport- en Keuringsartsen (SKA) onlangs haar 'Sportcardiaal actieplan' gepresenteerd. Dit plan bestaat uit een preventief, curatief en wetenschappelijk luik. Enkele elementen uit dit plan zijn een betere registratie van sportgerelateerde hartstilstanden, sporters leren om hartmassage te geven, meer AED-toestellen in sportaccommodaties enzovoort. Ik wil samen met SKA en minister Vandeurzen bekijken hoe dit actieplan verder vorm kan krijgen en wat de rol van de Vlaamse overheid hierin kan zijn.

Ik wil hierbij nogmaals benadrukken dat sport in de eerste plaats leuk en gezond moet zijn. We mogen niet met paniek en overhaaste maatregelen meer kwaad dan goed doen.

Het plaatsen van AED's in centra van Sport Vlaanderen is niet verplicht, maar er is in elk centrum minstens een AED aanwezig. Op verschillende plaatsen is er meer

dan een. Sport Vlaanderen Nieuwpoort heeft bijvoorbeeld drie sites en dus drie AED's. Hofstade is een zeer grote locatie. Ook daar zijn er drie en een vierde is in aanvraag. Gent heeft twee sites en dus twee AED's.

Alle geplaatste AED's zijn toestellen van categorie 1. Dit wil zeggen dat ze heel eenvoudig te bedienen zijn. De adviesstem van het toestel zegt wat er moet gebeuren. Dat kan vrijwel iedereen. Desondanks werd bij de levering van de AED's in elk centrum een opleiding gegeven. Voor het personeel van Sport Vlaanderen zijn nog bijkomende opleidingen reanimatie gepland. Deze opleidingen zijn op het intranet van Sport Vlaanderen gepubliceerd zodat elk personeelslid de kans krijgt die te volgen. Daarnaast voorziet Sport Vlaanderen jaarlijks in bijscholingen waar dit aan bod komt.

Het KB van 21 april 2007 bepaalt dat alle AED-toestellen in publieke plaatsen en in voertuigen geregistreerd moeten worden bij de FOD Volksgezondheid. De lijst van alle geregistreerde AED's kan via de webstek van de FOD Volksgezondheid opgevraagd worden, maar de raadpleging is niet gebruiksvriendelijk. Ik zeg dit niet omdat het federaal is. Aangezien AED's, naast in sportaccommodaties, ook veelvuldig voorkomen op andere publieke plaatsen zoals overheidsgebouwen, winkelcentra, banken en dergelijke en alle toestellen verplicht geregistreerd worden, lijkt het mij niet de verantwoordelijkheid van het beleidsdomein Sport om te investeren in een website of app om alle AED's in kaart te brengen. Er zijn hiervoor trouwens al verschillende app's beschikbaar. De inhoud van deze app's wordt echter niet gevalideerd waardoor het onduidelijk is hoe juist en volledig de informatie is. Ik zal daarom bij mijn collega's op Vlaams en federaal niveau vragen om hiervoor de nodige initiatieven te nemen. Het is stom als de informatie er is maar niet goed ontsloten wordt.

In 2016 probeerde Voetbal Vlaanderen de EHBO-opleiding met reanimatie als vast onderdeel op te nemen in de scheidsrechtersopleiding. Na evaluatie bleek dit niet haalbaar omdat de drempel te hoog werd waardoor meerdere kandidaten afhaakten, wat ook niet goed is. Voor de bestaande scheidsrechters kon dit ook niet verplicht worden, aangezien hiervoor tweehonderd cursussen van twee avonden nodig zouden zijn. Dit is praktisch niet haalbaar. Daarom biedt Voetbal Vlaanderen deze cursus aan actieve scheidsrechters op vrijwillige basis aan. Dit is de goede weg om te volgen. Als we door dit in te voeren morgen niet genoeg scheidsrechters hebben, dan zetten we stappen achteruit in plaats van vooruit. Als we de scheidsrechters kunnen sensibiliseren om dit vrijwillig te doen, dan is dat de goede manier.

Het preventiebeleid van Voetbal Vlaanderen gaat nog verder dan enkel de scheidsrechters. Zo zetten ze ook in op het opleiden van zoveel mogelijk coaches, bestuurders en spelers in reanimatie en EHBO en promoten ze eveneens de aankoop van AED's via het organiseren van groepsaankopen. Ook dat is een interessante piste.

De Vlaamse Trainersschool geeft geen aparte opleidingen inzake EHBO, reanimatie of het gebruik van AED's. In het algemeen gedeelte van de initiatoropleidingen krijgt elke cursist wel les in veilig sporten en EHBO. Deze lessen bestaan uit theoretische kennis met een link naar de sportpraktijk, onder meer aan de hand van demonstraties en oefenmomenten. Reanimatietechnieken behoren tot de theoretische kennis en de praktische vaardigheid wordt geoefend met poppen in de voorziene lestijd. De docent kan kiezen om eventueel aanvullend materiaal zoals een AED-toestel te gebruiken. De inhoud van dit vak wordt regelmatig geactualiseerd. Bij een eerstvolgende herwerking zal nog meer aandacht gaan naar het gebruik van AED-toestellen, aangezien die ondertussen in veel sportaccommodaties beschikbaar zijn. Als deze toestellen echter zo gemakkelijk te gebruiken zijn, moet daar niet veel extra voor worden angeleerd.

Het opfrissen van de kennis en vaardigheden op het vlak van reanimatie en EHBO is aangewezen. Het GES-decreet bepaalt dat sportfederaties moeten instaan voor

het informeren van hun leden over de preventie van specifieke risico's die zijn verbonden aan het beoefenen van de sport en over de initiatieven die genomen zijn om het gezond sporten te bevorderen. Veel sportfederaties spelen hierop in door in EHBO-bijscholingen te voorzien voor sportclubs. Op de zevende editie van de Dag van de Trainer op 17 december 2016 in Gent werd een workshop rond reanimatie en het gebruik van een AED-toestel aangeboden. In het kader van het project 'Hartveilig' biedt het Rode Kruis Vlaanderen ook tal van opleidingen en bijbscholingen rond reanimatie aan.

Dit is iets wat me na aan het hart ligt. Uw vraagstelling ging ook in de juiste richting met vragen over wat er allemaal kan gebeuren. Ik heb u vandaag aangetoond dat er heel wat initiatieven zijn. Ik wil het niet verplichten omdat dit een te grote drempel zou zijn, maar de verschillende initiatieven en de hoeveelheid mensen die erop intekenen, zorgen ervoor dat we op de goede weg zitten.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp-a): Minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Het waren ook heel wat vragen.

In een van de artikels over de onfortuinlijke voetballers pleitte cardioloog Vrolix van Ziekenhuis Oost-Limburg in Genk en voorzitter van de beroepsvereniging voor cardiologen ervoor om de automatische defibrilatoren te kunnen gebruiken bij alle openbare activiteiten. De snelheid van reageren is immers van levensbelang. De overheid zou moeten tussenkomen in de aankoop van dergelijke toestellen omdat ze tussen de 1000 en 2000 euro kosten. Ik denk dat dit budgettair niet haalbaar is, eerlijk gezegd. Mocht dat mogelijk zijn, geniet dat uiteraard mijn voorkeur en die van eenieder hier, vermoed ik. Het is zeker zo belangrijk dat we heel wat investeren in informatie en transparantie. Ik heb uit uw antwoord ook begrepen dat u dit zeker wilt doen met betrekking tot de beschikbare AED-toestellen. Ik daag u uit: als u dit gewoon aan mensen op straat zou vragen, zullen velen niet weten waar die toestellen hangen in een gemeente.

We moeten ook meer inzetten op preventie en opleiding. Uit uw antwoord leer ik dat u in 2014-2015 225 sportclubs hebt bereikt. Dat is fantastisch nieuws, maar de cursussen op vrijwillige basis moeten aangeboden kunnen blijven worden. Misschien moeten die meer worden gepromoot. Ik heb de laatste tijd wat gesprekken gehad met trainers en scheidsrechters en ze zeggen dat ze niet altijd precies weten hoe ze gepast zouden moeten reageren in zo'n situatie. Ik leid daaruit af dat werken met zo'n toestel onvoldoende aan bod komt in de EHBO-cursus. U hebt min of meer gezegd dat u zult proberen om dit zoveel mogelijk te doen op vrijwillige basis zodat de drempel ook niet te hoog is. Het is belangrijk om daar goede promotie over te voeren, want met een minimumuren aan opleiding kun je zomaar een mensenleven redden.

Laat ons streven naar meer zichtbaarheid van de AED-toestellen. Laat ons meer inzetten op gestructureerde promotie van de EHBO-cursussen binnen de trainers- en scheidsrechtersopleidingen, die dan ook nog op regelmatige basis worden herhaald.

De voorzitter: De heer Wynants heeft het woord.

Herman Wynants (N-VA): Mijnheer Moyaers, tijdens de vorige legislatuur was ik er niet bij, maar heeft een van uw partijgenoten, mijnheer De Coene, ervoor gepleit om niet bij elk jammerlijk voorval vragen te stellen omdat het duidelijk is welk beleid we voeren. De minister heeft dat beleid duidelijk verder doorgevoerd.

Ik heb het hier al vaak verteld, maar ik wil het nog eens herhalen. Uit de ervaringen die we hebben met zevenhonderd kinderen, kunnen we vaststellen dat ouders geen preventieve onderzoeken meer willen. We hebben dat enkele jaren gedaan.

Waarom willen ze dat niet meer? Geen enkele dokter wil zeggen dat het voor 100 procent juist is. Als ouders het nog willen, dan helpen we ze wel verder voor verder onderzoek in Leuven, Genk of elders.

Ik heb verkregen dat de gemeente een samenaankoop wil doen voor AED-toestellen. We hebben er op de voetbalterreinen bij ons vier hangen. We verplichten elk jaar, in samenwerking met het Rode Kruis, al onze trainers en afgevaardigden om die lessen te volgen. Het is echter ook niet waar dat je daarmee alles kunt oplossen. Veertien dagen geleden is er bij ons iets gebeurd. Onmiddellijk greep men naar het AED-toestel, maar de batterijen waren plat. Ik heb onmiddellijk naar het Rode Kruis gebeld met de vraag hoe dit kon. Ze zegden dat we in het vervolg bij het plaatsen van die toestellen een bijkomende verzekering moesten nemen waarbij de batterijen elke drie maanden worden nagekeken. Ik heb geantwoord dat ze dat toen hadden moeten zeggen, want je denkt dat je preventief bezig bent, maar dan gebeurt er zoiets. Gelukkig was er op dat moment iemand van het Rode Kruis aanwezig en is het opgelost.

Ik vind dus ook dat clubs in dezen een verantwoordelijkheid hebben.

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Het is inderdaad een beetje een déjà-vuvraag, maar dat is niet erg, want dan zit het er bij iedereen goed in.

Ik wil benadrukken dat een lokale overheid hier zeker een verantwoordelijkheid in kan nemen. Op districtsniveau bijvoorbeeld in Deurne heeft de schepen van Sport, Elke Brydenbach, alle sportclubs gefaciliteerd om een cursus te volgen. Elk jaar schrijven daar nieuwe trainers op in. Dat is nog altijd het beste. Als iemand van aanpakken weet, dan win je tijd. Hulptoestellen zijn uiteraard nuttig, maar als ze onbruikbaar zijn of als je niet weet hoe ermee om te gaan, dan kun je er meer stommiteiten mee doen dan dat ze nuttig zijn. Dat kan ook niet de bedoeling zijn.

Ik pleit voor de opleiding van alle jeugd- en seniorbegeleiders, want in veteranenwedstrijden kan het zeker gebeuren als oude rakkers zoals ik denken dat ze eeuwig jong blijven.

De voorzitter: Ik voel me als voorzitter geroepen om de heer Moyaers te verdedigen. Zijn vraag wijkt sterk af van de vragen die tijdens de voorbije legislaturen zijn gesteld. Toen waren ze telkens het gevolg van een incident, soms met dodelijke afloop, en werd er telkens gevraagd om hartscreenings te verplichten. Het is voor het eerst dat iemand vraagt naar de preventieve en curatieve aanpak. Ik heb deze vraag als voorzitter ontvankelijk verklaard omdat ik vond dat er heel wat nieuwe dimensies aan werden toegevoegd. Bovendien kunnen we het de heer Moyaers niet kwalijk nemen dat hij tijdens de vorige legislatuur niet in het parlement zat.

Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik ben mijn antwoord in die zin ook begonnen. Tijdens vorige antwoorden heb ik soms gewoon verwezen naar de nummers van vorige vragen en antwoorden.

Ik wil nog reageren op één ding. In 2014-2015 was er het project met het Rode Kruis. Dat was de aanleiding van wat nu het project 'Hartveilig' heet. Iets wat wij samen hebben opgestart met het Rode Kruis heeft het Rode Kruis nu verder opgenomen om naar de sportclubs iets te doen met betrekking tot preventie.

Verder zaten we allemaal op dezelfde lijn. Ik ben het eens met de heer Wynants dat iedereen zijn verantwoordelijkheid moet nemen, dus ook voor de batterijen.

Dat is wel een schrijnend verhaal. Die toestellen hangen er, maar ze werken niet als ze moeten werken. Dat is pas erg.

De voorzitter: De heer Moyaers heeft het woord.

Bert Moyaers (sp.a): Het voorval met de batterijen die niet werkten, toont alleen maar aan dat het streven naar meer zichtbaarheid en communicatie erg belangrijk is.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Imade Annouri aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de eventuele opname van de racketsport padel op de sporttakkenlijst en de rol van Padel Vlaanderen vzw

– 1499 (2016-2017)

Voorzitter: de heer Bart Caron

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Voorzitter, het is misschien al gebeurd, maar ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om de heer Wouters te feliciteren met de promotie van mijn favoriete club naar eerste klasse en tegelijkertijd de heer Wynants een hart onder de riem te steken met het zakken naar een lagere klasse van zijn club Westerlo. (*Gelach*)

Het kan snel verkeren. Misschien is er volgend jaar een andere boodschap, hopelijk niet voor Antwerp maar wel voor Westerlo.

Minister, ik heb een nieuwe sport ontdekt, namelijk padel. Het is een sport die bijvoorbeeld in Spanje, dat gekend is voor zijn uitstekende voetbal- en basketbalcompetitie, blijkbaar de tweede meest populaire sport is. Ik heb zelf op YouTube moeten kijken wat de regels zijn. Het is een heel intensieve en spectaculaire sport om te zien. Ik ben blij dat ik de sport heb leren kennen.

De racketsport padel is aan een sterke opmars bezig in Vlaanderen. Padel werd succesvol geïntroduceerd op de Vlaamse markt dankzij de inspanningen van enkele idealisten gedurende de voorbije tien jaar. Met nu reeds meer dan vijftig terreinen verdeeld over vijftien locaties kan men in alle Vlaamse provincies deze nieuwe sport het hele jaar door beoefenen. In de loop van 2017 wordt een verdubbeling verwacht. De expansie van deze sport, die in Spanje, de Europese bakermat, al bijna 5 miljoen beoefenaars telt, kent de voorbije decennia haar gelijke niet. Succesfactoren zijn het laagdrempelige, enthousiasmerende en uitdagende karakter van deze sport.

De vzw Padel Vlaanderen zorgt voor een federatiewerking, met de ondersteuning van de oprichting van nieuwe clubs, sportverzekering, expansie, promotie via onder andere twee mobiele courts, opleidingen, organisatie van kampioenschappen zowel nationaal als internationaal, interclubcompetitie, en de introductie van G-Padel. Dit vanuit privaat initiatief en met eigen vrijwillige inzet en middelen.

Een logische volgende stap is de erkenning en ondersteuning van deze sport door Sport Vlaanderen en de opname van padel op de sporttakkenlijst. Sinds 1 januari 2017 is Padel Vlaanderen vzw erkend als Vlaamse sportfederatie binnen het nieuwe decreet houdende de erkenning en subsidiëring van de georganiseerde sportsector. De opname op de sporttakkenlijst volgt vooralsnog niet.

Ondertussen hebben wij vernomen dat er ook vanuit Tennis Vlaanderen een padelwerking is opgestart en dat hier ook middelen vanuit Vlaanderen worden toegekend.

Padel Vlaanderen vzw wordt daarbij niet betrokken, ondanks herhaaldelijke vragen tot overleg en samenwerking. We vernemen ook dat Sport Vlaanderen padel als een discipline van tennis beschouwt, terwijl het hier om een heel andere sport gaat, die ook internationaal als dusdanig gestructureerd is en als aparte, autonome sporttak wordt beschouwd.

Minister, hoe komt het dat de erkende federatie Padel Vlaanderen vzw, die de padelsport in Vlaanderen op de kaart heeft gezet en de voorbije jaren alle expertise in deze sport heeft opgebouwd, niet betrokken wordt bij het uitrollen van deze sport in Vlaanderen? Waarom gebeurt dit exclusief via Tennis Vlaanderen, temeer omdat, gezien de nationale en internationale ontwikkelingen, padel op basis van de bestaande criteria, binnen korte tijd zal moeten worden opgenomen op de sporttakkenlijst, waardoor Tennis Vlaanderen als unisportfederatie dit niet langer in het kader van erkenning en subsidiëring zal kunnen opnemen in zijn aanbod?

Hoe komt het dat Sport Vlaanderen padel exclusief als een discipline van tennis beschouwt en zo ook omschrijft, terwijl het hier om een sport gaat die niet te vergelijken is met tennis en geheel eigen spelregels, terreinen en materialen heeft? Op basis van welke criteria en door wie werd dit beslist? Waarom bijvoorbeeld dan niet als discipline van een andere sport?

Waarom wordt padel niet opgenomen op de sporttakkenlijst? Om opgenomen te worden op de sporttakkenlijst moet een sport aan twee van drie criteria voldoen. Kunt u voor ieder van deze drie criteria de argumentatie geven waarom padel al dan niet aan het desbetreffende criterium voldoet?

Een van de criteria om te worden opgenomen op de sporttakkenlijst is een voldoende groot draagvlak hebben in het Nederlandse taalgebied. Dit is een erg vage omschrijving. Kunt u concretiseren wat er juist wordt verstaan onder een voldoende groot draagvlak?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Het lijkt me goed om dat hier vandaag te bespreken. Ik heb met die sector al veel gesprekken gehad. Voor ik inga op uw concrete vragen zal ik eerst duiding geven bij wat de sporttakkenlijst precies inhoudt. Deze lijst vormt op geen enkele manier een erkenning van wat het Vlaamse sportbeleid als sport beschouwt of wat niet.

Bij de opmaak van het nieuwe decreet werd er bewust voor gekozen om geen disciplines per sporttak op te nemen, om een sporttak in de ruimst mogelijke zin te kunnen interpreteren en zo innovatie binnen het landschap alle kansen te geven. Wanneer bijvoorbeeld duiken niet onder zwemmen valt, dan staat het niet op de sporttakkenlijst en kunnen de leden geen subsidies krijgen. Dat is de filosofie.

Door de disciplines niet op te sommen is het mogelijk dat nieuw opkomende trends en sportdisciplines worden opgepikt via die hoofdsport en kunnen groeien binnen een al opgenomen sporttak, zonder dat deze lijst constant moet worden aangepast en zonder een versnippering in het landschap in de hand te werken. Het is niet de bedoeling om voor elke nieuwe sport een nieuwe sporttak en een nieuwe structuur te creëren.

Het is ook helemaal niet nodig om op deze sporttakkenlijst te staan om erkend te worden als Vlaamse sportfederatie. Dit blijkt ook duidelijk uit de erkenning van Padel Vlaanderen vzw. Zij worden erkend als Vlaamse sportfederatie.

De erkenningsvoorwaarden zijn bewust zo laagdrempelig mogelijk gehouden, opnieuw om nieuwe sporten de nodige kansen te bieden.

Ik wil hierbij ook nog een ander alternatief feit dat door Padel Vlaanderen werd gelanceerd, namelijk over de subsidieerbaarheid door lokale besturen, uit de wereld helpen. Zij beweren dat door de niet-opname van padel op de sporttakkenlijst, lokale clubs uit de boot zouden vallen voor subsidies bij hun lokaal bestuur. Dit is complete nonsens.

Lokale besturen kunnen autonoom beslissen welke sporten ze ondersteunen. Als ze al een Vlaamse referentielijst gebruiken, zullen ze eerder naar de lijst van erkende sportfederaties kijken dan naar de sporttakkenlijst. Als men dan toch de sporttakkenlijst gebruikt zoals deze door Vlaanderen wordt gehanteerd, dan komen alle padelbeoefenaars in aanmerking voor subsidiëring via de opname van tennis of andere slagsporten op de sporttakkenlijst en de mogelijkheid om padelbeoefenaars zo te laten meetellen voor subsidiëring. De padelbeoefenaars en de clubs worden hierdoor dus op geen enkele manier benadeeld en finaal zijn het toch zij die centraal staan binnen het beleid. Want dat is mijn uitgangspunt: de sporters staan centraal en niet de structuren.

Zoals ik al zei, is Padel Vlaanderen vanaf 1 januari van dit jaar erkend. Zij hebben 681 leden. Vorig jaar hebben zij ook een dossier ingediend, maar toen beschikten ze nog niet over het benodigde aantal leden. De voorwaarde om te worden erkend, is dat er minimum 500 leden moeten zijn.

Deze erkenning is een duidelijk teken dat hun wel een rol gegund wordt in de uitrol van padel in Vlaanderen. Padel Vlaanderen en de padelbeoefening krijgen in Vlaanderen alle kansen maar natuurlijk binnen de contouren die zijn uitgezet in het decreet, net zoals alle andere spelers in het landschap. Ook in het verleden werden al kansen geboden aan Padel Vlaanderen, zelfs als niet-erkende sportfederatie. Zo heb ik in het verleden via het subsidiekanaal 'breed sportaanbod' meer dan 40.000 euro ondersteuning gegeven aan deze vzw in functie van promotionele evenementen.

Vandaag voldoet Padel Vlaanderen niet aan de voorwaarden om apart gesubsidieerd te worden. Indien de situatie zou wijzigen, kan de huidig erkende vzw een aanvraag indienen net als alle andere sportfederaties. Ook de exclusieve toewijzing aan Tennis Vlaanderen is een fabeltje. Niet alleen is Padel Vlaanderen zelf opgenomen in de lijst van erkende sportfederaties, ook andere slagsportfederaties en alle multisportfederaties kunnen een padelaanbod opstarten waardoor de bewuste leden kunnen meetellen voor subsidiëring.

Binnen de beleidsfocus heeft echter enkel Tennis Vlaanderen een projectaanvraag ingediend met het oog op de promotie van padel in Vlaanderen. Dit project werd door de externe adviescommissie goedgekeurd conform het decreet van 10 juni 2017.

U zegt dat padel door de nationale en internationale ontwikkelingen op korte termijn zal moeten worden opgenomen op de sporttakkenlijst. Ik wil dat enigszins nuanceren. Padel bestaat sinds 1969 en de Federación Internacional de Pádel (FIP) heeft intussen 28 van de 40 benodigde landen als lid om te kunnen toetreden tot SportAccord. Daarnaast heeft Padel Vlaanderen intussen 681 van de 30.000 leden om als afzonderlijke federatie zonder het internationale draagvlak, Olympisch of binnen SportAccord, gesubsidieerd te worden. Ik denk dan ook dat ze nog een poos van de verplichte opname op de sporttakkenlijst verwijderd staan.

Ik vind niet dat de padelbeoefenaars zo lang in de kou moeten blijven staan. Door deze sporters via de Tennis Vlaanderen of andere slagsport- of multisportfederaties toch toegang te bieden tot subsidiëring, bied ik een perfect alternatief. Bovendien werd tijdens de hoorzitting die in juli in het parlement werd georganiseerd, door verschillende sprekers en door de drijvende kracht achter Padel Vlaanderen vzw, gepleit voor rationalisatie binnen de unisportfederaties door het actief stimuleren van shared services of zelfs fusies. In dat licht is het eerder tegenstrijdig om onder

het mom van innovatie voor een grote drempelverlaging te pleiten voor de opname op de sporttakkenlijst en voor de subsidiëringsvoorwaarden.

In de ons omringende landen stellen we vast dat er een goede samenwerking tot soms een geïntegreerde werking bestaat tussen padel en tennis. Het sterkste voorbeeld van samenwerking tussen padel en tennis vinden we terug in Frankrijk. Daar heeft de Fédération Française de Tennis padel in haar aanbod opgenomen. In die hoedanigheid is zij ook aangesloten bij de Federación Internacional de Pádel. Ook in Nederland is er samenwerking tussen de tennis- en padelfederatie.

Zolang er internationaal via SportAccord geen beslissing valt over de erkenning van padel, hetzij als onderdeel van tennis of een andere slagsport, hetzij als een aparte sport, is het geen evidente oefening om padel ergens onder te brengen.

In het advies van de Vlaamse Sportraad van 8 juli 2016 met betrekking tot onder andere padel staat: "De sporttakkenlijst zonder disciplines laat meer innovatie toe, nieuwe sporten kunnen opgenomen worden als discipline van een sporttak op de lijst wat ongewenste versnippering van het sportlandschap verhindert, bijvoorbeeld padel als discipline van tennis."

Gezien een aantal internationale voorbeelden, het advies van de Sportraad en het feit dat Vlaanderen op zich maar een kleine markt heeft, lijkt het een goede en logische keuze dat padel en de padelbeoefenaars via Tennis Vlaanderen of een andere federatie toegang krijgen tot subsidiëring. Dat betekent dus duidelijk niet dat padel exclusief door Tennis Vlaanderen kan worden aangeboden, dat had ik eerder al gezegd.

Ook in Vlaanderen zijn er gesprekken geweest tussen Tennis Vlaanderen en Padel Vlaanderen en tussen Padel Vlaanderen en de Vlaamse Squashfederatie, maar in beide gevallen zijn de gesprekken afgesprongen. Ook een bemiddelingsgesprek in december vorig jaar, in aanwezigheid van Sport Vlaanderen en mijn kabinet, heeft niet tot een oplossing geleid. Net als bij de fusiebewegingen in het kader van het nieuwe decreet, wil ik ook hier niemand dwingen om samen te gaan.

De sporttechnische discussie voeren of padel een discipline is van tennis heeft in mijn ogen geen zin. De tegenargumenten die worden gebruikt door Padel Vlaanderen zijn evengoed van toepassing op minivoetbal, beachvolleybal of ropeskiping en daarover bestaat geen discussie dat deze onder respectievelijk voetbal, volleybal en gymnastiek vallen.

Aangezien er in Vlaanderen met het decreet van 10 juni 2016 duidelijk is gekozen om geen structuren om de structuur te subsidiëren, maar wel de sporter centraal te zetten en zoveel mogelijk mensen te laten sporten, zien we in het mee promoten van padel door Tennis Vlaanderen of een andere slag- of multisportfederatie een meerwaarde voor de sporters en de sport.

Om op de sporttakkenlijst opgenomen te worden, moet men aan twee van de drie voorwaarden voldoen vermeld in artikel 9 van het decreet van 10 juni 2016 houdende de erkenning en subsidiëring van sportorganisaties, dat op 1 januari 2017 in werking is getreden.

De sporttakkenlijst wordt geadviseerd door de Sportraad en maakt deel uit van de uitvoeringsbesluiten die door de Vlaamse Regering op 16 september 2016 zijn goedgekeurd. De eerste voorwaarde betreft het aanbieden van een gereguleerde fysieke activiteit met voldoende cardiovasculair trainingseffect. Hier voldoet padel aan. Aan de tweede voorwaarde, Olympisch zijn of lid zijn van een internationale organisatie opgenomen op de ledenlijst van de internationale unie van sportfederaties – SportAccord – voldoet padel niet. De derde voorwaarde is het hebben van een voldoende groot draagvlak binnen het Nederlands taalgebied

en daar voldoet padel ook niet aan. Onder het hebben van een voldoende groot draagvlak wordt verstaan dat deze sport gekend is in Vlaanderen bij de brede bevolking en/of door een voldoende groot aantal sporters vandaag al wordt beoefend. Daarbij denken wij dan aan wandelen, krachtbal of parachutisme. Daarbij wil ik ook opmerken dat een opname op de sporttakkenlijst enkel aangeeft welke sporten voor subsidiëring in aanmerking kunnen komen. Op zich is dit niet voldoende om als unisportfederatie te worden gesubsidieerd.

Volgens het decreet kunnen unisportfederaties enkel als unisportfederatie A1 – dat is Olympisch – worden gesubsidieerd als zij 500 leden hebben en als unisportfederatie A2 – dan zitten ze bij SportAccord – als zij 1500 leden hebben. Unisportfederaties B – niet Olympisch en niet bij SportAccord – moeten 30.000 leden hebben om als unisportfederatie te worden gesubsidieerd.

Stel u voor dat ik padel op de sporttakkenlijst zou zetten, dan kan geen enkele sporter van padel worden gesubsidieerd. Ze staan immers op de sporttakkenlijst, maar ze hebben geen 30.000 leden. Als ze niet op de sporttakkenlijst staan, kunnen ze bij multisportfederaties en bij tennis en andere slagsporten wel worden gesubsidieerd. Nu moet u mij eens zeggen wat voor de sporter het beste is.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Ik heb twee bedenkingen. Sport is passie en passie laait soms hoog op. Men probeert dan de dingen juist te zeggen, maar dat lukt niet altijd. Ik heb dat al gemerkt wanneer mensen praten over hun sport. Veel mensen willen niet dat de indruk wordt gewekt dat padel een soort van verlengstuk is van tennis, of dat mensen die padel spelen dat automatisch als een opstap gebruiken om te gaan tennissen. Het is een sport op zich. Mensen denken dat ook niet van bijvoorbeeld badminton of pingpong. Ik denk dat de eigenheid, de identiteit van die sport heel duidelijk moet worden benadrukt door iedereen die daarmee bezig is.

Minister, begrijp ik het goed dat u zegt dat u niet anders kunt dan padel niet als sporttak op te nemen maar wanneer dat wel het geval zou zijn, u het wel zou doen? Mochten ze bijvoorbeeld wel door SportAccord worden opgenomen en die grens van veertig landen overschrijden, zou u ze dan wel apart als sporttak opnemen? Ik stel deze vraag omdat padel wordt beschouwd als een van de snelst groeiende sporten ter wereld. U zegt zelf dat het in 1969 is begonnen en dat er nog altijd maar 28 landen zijn. Er ontstaat nu echter wel een soort van sneeuwbaaleffect waarbij de sport steeds sneller groeit. De kans is dan ook niet onbestaande dat ze binnenkort aan die 40 landen zullen geraken en dan ook zullen worden opgenomen door SportAccord. Als dat zo is, klopt het dan dat u ze ook meteen automatisch zult erkennen als sporttak?

U hebt ook gezegd dat de sporter centraal staat. Dat klopt, maar ik denk dat we er vooral voor moeten zorgen dat mensen niet het gevoel hebben dat hun sport wordt gekaapt door een federatie of door een andere sporttak waardoor ze in een soort van oneerlijke positie worden geduwd. Ik denk dat dat vandaag voor een groot deel meespeelt.

Ik herhaal mijn vraag: wanneer binnenkort blijkt dat padel wel aan 40 landen komt en wel wordt opgenomen door SportAccord, betekent dat dan automatisch dat u padel als sporttak zult erkennen?

De voorzitter: De heer Wouters heeft het woord.

Peter Wouters (N-VA): Minister, ik volg u volledig in uw antwoord. Ik kan een aantal voorbeelden geven over sporten die in Deurne heel populair zijn, maar die ook geen erkenning krijgen op federatieniveau, waaronder zwerkbal. We hebben

in het Rivierenhof een fantastische club, het Antwerp Quidditch Team. Het zijn mensen die hun sport op een zeer legitieme manier beoefenen en daar veel plezier aan hebben. We hebben in Deurne ook de anders georganiseerde vorm, met name de One Love Roller Dolls. Zij beoefenen rollerderby. Ik heb het genoeg gehad om al een aantal wedstrijden te zien. Zoals de heer Annouri ons uitdaagt om padel te youtuben, raad ik hetzelfde aan bij de rollerderby. U zult zich ongetwijfeld amuseren.

Deurne heeft ook clubs waar aan ropeskipping wordt gedaan. Zij hebben hun deel gevonden in de turnfederatie. En ik denk dat u daar een punt hebt, minister, dat het voor padel beter is onderdeel te worden van een grotere federatie. Dat is ook de reden waarom we het Sportdecreet hebben opgesteld. Nog een kleine federatie erbij die dan moeite heeft om te overleven, kan zeker niet de bedoeling zijn van ons Sportdecreet.

Ik denk dat u daar een punt hebt en dat het voor de Padelfederatie inderdaad beter is om een onderdeel te worden van een grotere federatie. Het is ook daarvoor dat we het Sportdecreet hebben klaargemaakt. Zo kunnen we grote gehelen hebben, die beheersbaar zijn. Weer een kleine federatie bij die moeite heeft om te overleven: dat kan zeker niet de bedoeling zijn, in de geest van ons Sportdecreet.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Ik wil zeker antwoorden op de vraag van de heer Annouri. Als ze voldoen aan twee van de drie voorwaarden, zal ik ze opnemen. Dus als ze op de lijst van Sportaco komen, zal ik ze opnemen. Als ze dan geen 1500 spelers hebben, heeft dat tot gevolg dat ze op de lijst staan, dat het geen onderdeel of discipline kan zijn van andere slagsporten of van de tennissport en dat niemand nog kan worden gesubsidieerd. Dat is dan het gevolg, totdat ze 1500 man hebben. Maar ik zal dat zeker doen. Als ze het aanvragen en ze voldoen aan twee van de drie voorwaarden, zal ik ze opnemen.

Nogmaals, ik vraag mij af wanneer de sporter er het best bij gebaat is. En ik betwijfel dat de sporter er het best bij gebaat is dat ze niet meer kunnen worden gesubsidieerd.

Ik vind het moeilijk. Want ik begrijp uw eerste punt. In uw eerste punt zegt u: 'Er zijn mensen die zich hebben geëngageerd en die zich niet goed voelen met wat er gebeurt.' Daarmee ben ik het helemaal eens. Ze hebben dat gepromoot. Ik heb 40.000 euro promotiegeld mee betaald. Ik heb ze ook erkend en al wat je wilt. Maar we moeten ook kijken naar de sporter zelf. Het zou beter zijn dat ze afspraken maken. Ik hoop nog altijd dat dat zal gebeuren. Ze moeten geen onderdeel worden. Maar je kunt, zoals in Nederland, een samenwerking hebben. In Frankrijk is het een onderdeel. In Nederland is het een samenwerking. Met een of andere slagsport, met tennis: het kan allemaal.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, dat is de laatste oproep die ik aan u wil doen. Bij de onderhandelingen die er gevoerd zijn, onder andere met de Koninklijke Vlaamse Voetbalbond (KVV), hebt u laten zien dat u mensen bij elkaar hebt kunnen brengen en tot een consensus bent gekomen.

Ik denk dat dat hier ook nodig is. Ik denk dat de emoties hierin een heel grote rol spelen. De passie voor de sport speelt een heel grote rol. U, als minister – en dat is mijn oproep – kunt ervoor zorgen dat die mensen terug aan tafel komen. U kunt ervoor zorgen dat de verzuchtingen van beide partijen volledig aan bod komen. Zo kan de ontwikkeling van padel als sport hier in Vlaanderen zo organisch en spontaan mogelijk verlopen. Want op dit moment is er heel wat frustratie. Ik vrees

dat dat de groei van een heel mooie sport in Vlaanderen zou kunnen belemmeren. Misschien is het wel aan u om de mensen nu opnieuw samen te brengen.

Ik zal de komende maanden dan ook opnieuw een vraag indienen, om te horen of er schot in de zaak is gekomen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.